

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/114/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820201758
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8820201758.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Ivetou Mihókovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. G. Č., O.. XX.XX.XXXX, Z. Č. E. N. V. X., U., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Vranov nad Topľou, za účasti rodičov: matky Y. I., O.. XX.XX.XXXX a otca G. Č., O.. XX.XX.XXXX, D. V. F. XXX, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e u mal. G. Č., O.. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť v E. N. U. - V. X..

Rodičia, každý z nich, s ú p o v i n n í platíť výživné na mal. dieťa vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám E. N. U. - V. X., začínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 09.07.2020 Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, uvedený úrad požiadal o nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletého G. Č..

2. Matka a otec sa k návrhu nevyjadrili. Stará matka ponechala vec na rozhodnutie súdu. Kolízny opatrovník doporučil vyhovieť návrhu.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom starej matky, oboznámením správy kolízneho opatrovníka ako aj E. N. U. - V. X., spisov tunajšieho súdu sp. zn.: 6P/25/2019, 8P/222/2019 a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutočný stav veci.

4. Uznesením Okresného súdu vo Vranove nad Topľou, č. konania 6P/25/2019-46 zo dňa 20.06.2019 súd uložil maloletému G. Č. výchovné opatrenie vo forme pobytu v špecializovanom zariadení v E. N. U. - V. X.. Uznesenie sa stalo právoplatným dňa 20.07.2019.

5. Uznesením Okresného súdu vo Vranove nad Topľou, č. konania 8P/222/2019 zo dňa 17.01.2020, ktoré sa stalo právoplatným dňa 28.02.2020 súd uložil maloletému G. Č. opakované výchovné opatrenie vo forme pobytu v špecializovanom zariadení v E. N. U. - V. X. na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

6. Zo správy centra je zrejmé, že maloletý G. v školskom roku 2019/2020 bol žiakom X. Ročníka Š. K. Š. X. E. N. U. - V. X.. Správanie v poslednom období je stabilizované, optimálne. Kontakt s rodičmi bol písomný, otec mu napísal jeden list a matka dva listy. Otec sa o maloletého syna nezaujíma, v súčasnej dobe sa ani nezdržiava v mieste bydliska. Podľa tvrdenia starej matky maloletého je otec opäť v Č. E.. Matka je vo výkone trestu odňatia slobody Ú. O.. Koniec trestu má 19.09.2020. Stará matka zabezpečuje výchovu maloletému G. a ďalším jeho piatim nezaopatreným súrodencom, s výchovou ktorých má problémy. Maloletý G. sa v mesiaci júl 2020 dopustil protiprávnej činnosti v hypermarkete, kde ukradol strojček na strihanie vlasov. Maloletý G. je na letných prázdninách u starej matky od 26.06.2020 do 01.09.2020. Príslušným oddelením centra boli vykonané návštevy v rodine, ale ani v jednom prípade sme maloletého G. doma nezastihli.

7. Voči starej matke, ktorá zabezpečuje výchovu maloletého G. je na Okresnom riaditeľstve PZ vo Vranove nad Topľou pod sp.zn. ČVS: ORP - 117/1- VYS- VT-2020 v súčasnosti vedené trestné stíhanie za zločin týrania blízkej a zverenej osoby, podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona. Trestné stíhanie starej matky ešte nie je ukončené.

8. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou je zrejmé, že správanie maloletého G. je usmerniteľné a proces reedukácie prebieha. Sú evidentné zmeny v správaní maloletého. Redukciu patologických prejavov správania a posilnenie spoločensky akceptovateľných foriem správania nie je možné dosiahnuť v domácom prostredí. Túto skutočnosť nám potvrdila aj stará matka maloletého tým, že sa dopustil protiprávnej činnosti. Eliminovanie negatívneho správania je možné dosiahnuť len v špecializovanom zariadení s odborným prístupom a vedením, v ktorom je momentálne maloletý umiestnený.

9. Reedukačné centrum U.- V. X. v hodnotiacej správe zároveň uvádza, že vzhľadom ku domácej situácii, keď otec odišiel od rodiny a matka je v súčasnej dobe vo výkone trestu odňatia slobody - nemá teda toho času vytvorené podmienky na pokojný, bezpečný život v domácom prostredí, preto by bolo vhodnejším riešením pokračovanie v procese reedukácie v podmienkach reedukačného centra, teda nariadenie ústavnej výchovy s realizáciou v E. N. U. - V. X..

10. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou dospel k záveru, že proces reedukácie u maloletého ešte nesplnil svoj účel a na základe toho navrhujeme nariadiť u maloletého G. Č. ústavnú výchovu v E. N. U. - V. X..

11. Stará matka vo svojej výpovedi uviedla, že počas doby, kedy je matka mal. vo výkone trestu odňatia slobody, zabezpečovala starostlivosť o mal. deti. Mal. G. je toho času v domácom prostredí, na prázdninovom pobyte. Výchovné problémy s ním nemá, vnuk ju rešpektuje. Vzhľadom k oboznámeným správam, stará matka súhlasí s nariadením ústavnej starostlivosti s tým, že po návrate matky z výkonu trestu odňatia slobody prevezme mal. G. do svojej osobnej starostlivosti.

12. Vec súd takto právne posúdil.

13. Berúc do úvahy výsledky vykonaného dokazovania, dospel súd k záveru, že toho času najvhodnejším riešením pre mal. dieťa je nariadenie ústavnej starostlivosti.

14. Podľa ust. § 54 ods. 2 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova maloletého dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená a nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, alebo pestúnskej starostlivosti.

15. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia, súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

16. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej činnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením v ktorom je mal. dieťa umiestnené.

17. S poukazom na ust. § 55, ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak mal. dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, alebo pestúnskej starostlivosti, alebo ak zanikli dôvody pre ktoré bola nariadená.

18. V zmysle § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

19. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

20. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. S poukazom na ust. § 81 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

22. Pri výpočte minimálneho výživného sa vychádza zo sumy životného minima uvedeného v § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. v platnom znení, teda zo životného minima pre zaopatrené nepľnoleté dieťa, alebo nezaopatrené dieťa, a z tejto sumy sa vypočíta 30%. Výsledok predstavuje minimálne výživné v zmysle § 62 ods. 3 ZR a táto suma toho času činí 29,42 EUR.

23. Súd môže zveriť mal. dieťa do ústavnej starostlivosti, pričom takáto starostlivosť nahrádza osobnú starostlivosť rodičov z dôvodu, že tí ju nemôžu zabezpečiť. Ústavnú starostlivosť tak možno nariaďovať len v krajnom prípade a nevyhnutný čas s tým, že takáto ústavná starostlivosť musí byť priebežne monitorovaná a hodnotená, a to z hľadiska či sú splnené podmienky pre jej ďalšie trvanie a ako náhle pominú dôvody, tak musí byť nahradená inou formou starostlivosti. Rodinné prostredie je vždy jednoznačne najvhodnejším prostredím pre riadnu výchovu detí.

24. Súd s prihliadnutím na vykonané dokazovanie rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a nariadil ústavnú starostlivosť u mal. G. X. E. N. U. - V. X.. Takéto riešenie považoval vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania toho času za najvhodnejšie. Maloletému G. bolo rozhodnutím tunajšieho súdu uložené výchovné opatrenie pobytom v E. N. U.- V. X. najdlhšie po dobu 6 mesiacov. Nakoľko k zásadným zmenám pomerov na strane rodičov nedošlo, a voči starej matke je vedené trestné stíhanie, dieťa si naďalej vyžaduje odborné vedenie. Rodičia a stará matka mu adekvátnu starostlivosť nemôžu poskytnúť, súd nariadil u mal. G. ústavnú starostlivosť. Ústavná starostlivosť má dočasný charakter. V prípade, že zaniknú dôvody pre jej trvanie, môže byť zrušená a nahradená inou formou starostlivosti o dieťa.

25. Súd zároveň zaviazal rodičov platením výživného na mal. dieťa, každého z nich v minimálnej výške, berúc do úvahy ich osobné, zárobkové a majetkové pomery, ako aj ich ďalšie vyživovacie povinnosti,

26. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku v platnom znení, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove v potrebnom počte vyhotovení. Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v určenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na výkon rozhodnutia.